

Zaaknummer	266740
Portefeuillehouder	Barbara Boudewijnse
Voorstel	Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2026

Aan de raad,

1. Beslispunten

1. Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2026 met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 vast te stellen;
2. De begroting te wijzigen conform de bijlage Mutaties begroting 2023.

2. Maatschappelijk effect

Met het Coalitieakkoord Gooise Meren 2022 – 2026 'Gooise Meren op Koers' beogen wij de gemeente Gooise Meren duurzaam, leefbaar en toekomstgericht te maken en te houden. Het Gemeentelijke Rioleringsplan 2023-2026 (GRP) draagt hier aan bij door kaders te bieden voor o.a. het voorkomen van contact met afvalwater, het voorkomen van wateroverlast en het benutten van schoon hemelwater voor de lokale waterhuishouding.

3. Inleiding

Wettelijke kaders

De Wet Milieubeheer en de Waterwet regelen de zorgtaken van gemeenten op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater (de gemeentelijke watertaken). Artikel 4.22 van de Wet Milieubeheer verplicht gemeenten in een gemeentelijk rioleringsplan te omschrijven hoe de gemeente invulling geeft aan haar zorgtaken.

Huidige GRP

Het huidige GRP, dat loopt van 2019 tot en met 2022, is eind 2022 afgelopen. Met het nieuwe plan (bijlage 1) stellen wij onze kwaliteitsdoelstellingen vast en creëren wij kaders voor de invulling van onze zorgplichten in de komende periode.

Doelstelling

Wij willen de kwaliteitsdoelstellingen uit het GRP 2019-2022 (denk aan bescherming van de volksgezondheid, waterkwaliteit en klimaatbestendigheid, etc.) voortzetten en daarvoor de nodige inspanningen op het gebied van instandhouding en verbetering van onze rioolinfrastructuur blijven leveren. Hiertoe rekenen wij ook onze doelstelling 'financieel gezond', waarbij wij het belasten van volgende generaties willen beperken.

Tarief rioolheffing

Net als in de voorgaande Gemeentelijke Rioleringsplannen van de voormalige gemeenten en het huidige GRP van onze gemeente, voorzien wij dat een stijging van het tarief van de rioolheffing op de lange termijn noodzakelijk is. Deze trend houdt ook verband met onze kwaliteitsdoelstellingen, maar is vooral het gevolg van de geleidelijke veroudering van de bebouwde omgeving. Omdat de afgelopen decennia niet is gewerkt aan een 'spaarpot' en investeringen altijd zijn geactiveerd, hebben wij een systeem gecreëerd waarbij wij achteraf betalen voor investeringen uit het verleden. Dit leidt er toe dat kapitaallasten nog decennia lang zullen blijven stijgen. In de bijlage 'Alternatieve

Scenario's' schetsen wij de gevolgen van het beperken van de stijging van de heffing, wanneer wij daarvoor zouden kiezen.

In het Coalitieakkoord 2022-2026: Gooise Meren op koers spreken wij de wens uit de woonlasten zo min mogelijk te laten stijgen: 'We benaderen de woonlasten integraal en streven ernaar om deze zo min mogelijk te verhogen en de gemeentelijke voorzieningen daarbij in stand te houden. Bij het heffen van lokale belastingen streeft de gemeente naar kostendekkendheid. Ontwikkelingen op het gebied van afvalstoffenheffing en rioolbelasting volgen wij nauwgezet.'. Met het GRP nemen wij ons voor de rioolheffing in stappen te verhogen, maar dit past nog wel binnen de kader van het Coalitieakkoord. 'Kostendekkendheid' is immers ook een doel en het niet-verhogen van de heffing kan op de lange termijn niet gepaard gaan met 'de gemeentelijke voorzieningen in stand houden'.

4. Concreet gevolg van dit besluit

Het plan draagt bij aan het veilig, gezond, duurzaam en klimaatbestendig maken en houden van de gemeente Gooise Meren. Met name op het punt van 'anders omgaan met hemelwater' willen wij komende periode stappen zetten, waarbij de nadruk ligt op het benutten van schoon hemelwater voor de lokale waterhuishouding.

Met de koers 'financieel gezond' werken wij aan een financieringsstrategie waarbij wij toekomstige generaties willen ontzien van lasten uit het verleden en rentelasten willen beperken. Ieder jaar storten wij geld in een spaarvoorziening waarmee wij investeringen (deels) financieren. Hiermee willen wij bereiken dat de boekwaarde van investeringen op enig moment in de verre toekomst gelijk is aan de hoogte van de spaarvoorziening (de zogenaamde 'ideaal-complex-situatie').

5. Argumenten en onderbouwing

1.1 Hiermee voldoen wij aan onze wettelijke plicht

Artikel 4.22 van de Wet Milieubeheer verplicht gemeenten een gemeentelijk rioleringsplan op te stellen voor een bepaalde periode.

1.2 Hiermee creëren wij een beleidsmatig kader voor de invulling van onze zorgplichten

In het GRP stellen wij onze doelen en richten wij onze strategie en programma op deze doelen.

1.3 Hiermee koppelen wij de kosten van de rioleringszorg aan de inkomsten die wij uit de rioolheffing halen

Wij streven naar een 100 % kostendekkende rioolheffing, dat wil zeggen: alle kosten die wij maken ten behoeve van de gemeentelijke watertaken dekken wij vanuit de rioolheffing.

6. Houd rekening met en onderbouwing

1.1 Om de kosten op de lange termijn te kunnen blijven dekken een verhoging van de rioolheffing benodigd

Om aan onze financiële spelregels te blijven voldoen, is het verhogen van de rioolheffing vanaf 2024 jaarlijks met 2,5 % bovenop de inflatiecorrectie benodigd. Zonder deze verhoging is het niet mogelijk om de benodigde kwaliteit te blijven leveren. Ook bij het vaststellen van het huidige plan, in 2019, werd de noodzaak tot het verhogen van de heffing al genoemd. De stijging is vooral het gevolg van het verouderen van de bestaande infrastructuur en de daaruit volgende

vervangingsopgave en daarnaast van ons doel om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren door onder meer het nemen van klimaatbestendige maatregelen.

In de jaren 2020-2022 hebben wij, anders dan vastgelegd in het GRP 2019-2022, de rioolheffing alleen met inflatie verhoogd. Desondanks is de financiële situatie omtrent de uitvoering van onze watertaken gunstig verlopen, met name door de aanhoudend lage rente in de afgelopen periode.

1.2 Wij bereiken de gewenste situatie maar ten dele en pas op de lange termijn

Met dit GRP zetten wij stappen in de goede richting. In 2026 loopt het plan ten einde, maar de (langetermijn-)doelstellingen hebben wij dan nog niet bereikt. De bestaande inrichting van het stedelijk gebied geeft beperkingen om onze doelen te realiseren. Wij zullen altijd een redelijkheidsbeginsel toepassen bij het treffen van maatregelen, gelet op deze beperkingen en gelet op kosten. Ook onze wens om koppelkansen te benutten met ander werk in de openbare ruimte, maakt dat uitvoering van onze plannen tijd vraagt.

7. Duurzaamheid

Met het voorgenomen plan dragen wij bij aan verschillende milieu- en duurzaamheidsdoelstellingen. De belangrijkste zijn: het voorkomen van verontreiniging van grond- en oppervlaktewater, het benutten van schoon hemelwater voor de lokale waterhuishouding, het voorkomen van verdroging en het benutten van energie- en grondstoffen uit afvalwater.

8. Financiële onderbouwing

De lasten die voortvloeien uit het voorliggende GRP stijgen met circa € 500.000,- in 2023 (ten opzichte van de Begroting 2023) en stijgen ook in de daaropvolgende jaren.

Op de korte termijn wordt de stijging vooral veroorzaakt door begrote uitgaven ten laste van de exploitatie zoals onderhoud en onderzoek, werkzaamheden die de afgelopen periode niet altijd volgens het voorgenomen programma zijn uitgevoerd en daardoor tot nu toe minder hebben gekost. Ook is een uitbreiding van de formatie van de afdeling M&O van 0,8 fte voorzien voor planvorming en onderzoek, met de daarmee gepaard gaande kosten.

Op de lange termijn wordt de stijging van de lasten vrijwel geheel veroorzaakt door de stijging van de kapitaallasten die volgen uit het investeringsprogramma van vervangen en verbeteren.

De hogere lasten kunnen slechts gedeeltelijk worden gedekt door onttrekkingen aan de voorzieningen riolering (onderhoud en vervanging). Uitgaande van 100% kostendekkendheid is het noodzakelijk om de rioolheffing vanaf 2024 jaarlijks met 2,5% bovenop het inflatiepercentage te laten stijgen.

Wanneer zich de mogelijkheid voordoet gebruik te maken van externe financieringsbronnen, maken wij hiervan gebruik.

9. Communicatie en participatie

Het waterschap AGV is betrokken bij de totstandkoming van het plan.

10. Uitvoering / tijdpad / evaluatie

Het GRP is met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023 ons beleid en daarmee het kader voor al ons werk dat wij verrichten ten behoeve van de gemeentelijke watertaken.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester

Bijlage(n)

1. Gemeentelijk Rioleringsplan Gooise Meren 2023-2026
2. GRP 2023-2026 - mutaties begroting 2023
3. Alternatieve Scenario's

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2026' met zaaknummer 266740 van het college van burgemeester en wethouders, en gelet op artikel 4.22 van de Wet Milieubeheer,

Besluit

1. Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2026 met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 vast te stellen en
2. De begroting te wijzigen conform de bijlage Mutaties begroting 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren, gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde